

TEMARI DE PROFESSORS D'ARTS PLÀSTIQUES I DISSENY

ORDRE ECD/826/2004, de 22 de març, per la qual s'aproven els temaris que han de regir en els procediments selectius per a l'ingrés, accés i adquisició de noves especialitats en els cossos de professors d'Arts Plàstiques i Disseny i mestres de taller d'Arts Plàstiques i Disseny.

Història de l'Art

1. Art prehistòric: caràcter màgic i utilitari de les primeres manifestacions artístiques. El naixement de la ceràmica.
2. Concepcions plàstiques de les civilitzacions agràries. L'art a l'Orient Mitjà: Mesopotàmia i Pèrsia. Arquitectura, escultura i arts aplicades.
3. L'art a Egipte. Arquitectura, escultura, pintura i arts aplicades.
4. L'art prehel·lènic: civilització minoica i micènica. Arquitectura, escultura, pintura i arts aplicades.
5. Ordre i proporció en l'arquitectura grega. Tipologies i evolució. L'escultura grega com a reflex de la bellesa ideal en les diferents etapes.
6. L'art al servei del poder polític a Roma. Arquitectura, escultura i pintura. L'habitatge romà i els edificis públics.
7. Ceràmica, vidre, mosaic i arts del metall a Grècia, Etrúria i Roma.
8. L'art paleocristià. Arquitectura, escultura, pintura i mosaic. Simbologia i iconografia del primer cristianisme: el seu paper en la configuració dels sistemes visuals de l'Occident medieval.
9. L'art bizantí com a punt de trobada entre Orient i Occident. Arquitectura, escultura, pintura i mosaic.
10. Els ivoris, tèxtils i esmalts bizantins com a divulgadors d'un llenguatge ornamental, simbòlic i figuratiu.
11. El període preromànic: art celticoirlandés i escandinau. El preromànic a l'Europa romanitzada: art visigot i carolingi. Arquitectura, escultura, miniatura, ivoris, orfebreria. Programes ornamentals.
12. L'Islam: un nou codi estètic. Arquitectura religiosa i civil: mesquites i palaus. Jardins. Al-Àndalus.
13. Ceràmica, vidre i metalls en el món islàmic. Tèxtils i ivoris en l'art hispanomusulmà i mudèjar.
14. Les albors d'Europa: l'origen i formació de l'art romànic com a expressió del poder feudal i monàstic. Fonts iconogràfiques de l'art romànic i la seua presència en els ivoris, orfebreria i esmalts.
15. L'arquitectura romànica i l'escultura monumental romànica. Els camins de peregrinació com a punts de trobada dels mestres itinerants. El simbolisme de l'església.

16. La pintura mural romànica, el mosaic i la vidriera. La pintura sobre taula en el romànic hispà. Simbologia romànica i repertoris iconogràfics.
17. Naixement d'un art burgès: origen i formació de l'art gòtic. L'arquitectura gòtica: essència i evolució de la catedral. La llum com a símbol: la vidriera gòtica.
18. Renovació dels models iconogràfics i estètics en l'escultura gòtica monumental i la moble.
19. La pintura gòtica italiana en el Duocento i Trecento. Influència de les tendències italianes en la pintura gòtica espanyola.
20. La cerca del realisme: la pintura gòtica a Flandes i Alemanya. La seua difusió a Europa.
21. La recuperació dels ideals clàssics a través del pensament neoplatònic: l'home com a centre de l'univers. El mecenatge del Quattrocento. Pensament estètic en el Renaixement. Iconologia i iconografia religiosa i profana. La tratadística de les arts.
22. Renovació del llenguatge arquitectònic en el Renaixement: El Quattrocento i el Cinquecento.
23. L'escultura i pintura italiana en el Quattrocento i en el Cinquecento.
24. Tècniques i tendències del gravat en el Renaixement, la seua importància en la difusió dels plantejaments estètics. Figures més rellevants.
25. La singularitat de l'arquitectura, escultura i pintura renaixentista espanyola. La reixeria i l'orfebreria.
26. La ruptura de l'equilibri: l'art manierista.
27. Les manufactures renaixentistes del vidre i de la ceràmica a Itàlia. Renovació de les tècniques i del disseny i la seua repercussió a Europa. La producció vidriera i ceràmica a Espanya: entre la tradició i la influència italiana.
28. La cerca del «confort» en l'habitatge en els segles XVI i XVII: mobiliari i tapissos. Exemples més característics de l'àmbit italià i europeu. L'habitatge als Països Baixos.
29. Centres de producció tèxtil a Itàlia i Europa. Espanya: la moda com a fenomen social en el Renaixement. La joieria i el vestit.
30. Els primers llibres. Atenes, Alexandria i Roma com a principals centres productors. Els còdexs. Llibres medievals europeus. Principals tallers laics i religiosos. Els manuscrits miniats espanyols.
31. Els primers llibres impresos i els seus antecedents. La difusió dels ideals humanistes en els segles XV i XVI. El llibre renaixentista. Impressors i editors europeus significatius.
32. El llibre en els segles XVII al XIX. L'evolució de la tècnica i el comerç del llibre. Impressors i gravadors a Espanya. Els exlibris.
33. El Barroc: l'art al servei de l'esperit de la Contrareforma i de les monarquies absolutes.
34. L'arquitectura barroca. Les transformacions urbanístiques barroques a l'Europa del segle XVII. Principals construccions religioses del Barroc europeu.

35. El palau barroc i els seus programes decoratius. Versalles i la seua influència a Europa. Jardins. El mobiliari francès del segle XVII i la seua repercussió a Europa. Tipologies i difusió de models. Les arts decoratives.
36. Caràcter escenogràfic de l'escultura barroca a Itàlia: La seua repercussió a Europa. L'academicisme francès.
37. El realisme de l'escultura barroca hispana. Escoles i principals representants. L'escultura i la seua relació amb les arts aplicades en l'art religiós processional.
38. Pintura barroca a Itàlia: el tenebrisme i la tendència decorativa. Entre la religió i el mite.
39. Pintura barroca a Flandes i Holanda. El gènere domèstic com a font de documentació social: tèxtils, moda, interiors.
40. La pintura barroca espanyola. El Segle d'Or espanyol.
41. Les arts del vidre i de la ceràmica en el Barroc i en el rococó: principals centres europeus. Sèvres. El Buen Retiro. La Granja. La influència d'Orient en el llenguatge ornamental.
42. L'evolució del vestit i els seus complements vistos a través de la pintura galant i del retrat en el segle XVIII.
43. El llenguatge ornamental del rococó i la seua aplicació a l'arquitectura i a les arts aplicades. La porcellana, el vidre i el moble. El concepte de decoració integral.
44. Els començaments d'un procediment industrial en la representació artística: el gravat xilogràfic i calcogràfic des del segle XV fins al segle XVIII. Tècniques i principals representants.
45. L'Europa del segle de les llums: l'estètica de la Il·lustració. Els teòrics del neoclassicisme i la renovació de l'escultura, la pintura i l'arquitectura. Repercussió en les arts aplicades.
46. La tornada dels ideals clàssics. França: l'art al servei de la revolució. L'estil imperi. El cas alemany. Les arts aplicades del neoclàssic espanyol: els estils Carles IV i fernandino.
47. El neoclassicisme a Anglaterra: últims ressons de pal·ladianisme. Els Adam i la seua influència. L'interiorisme anglosaxó. El moble anglés del segle XVIII: novetats estètiques i tipologia.
48. L'impacte de la revolució industrial: noves necessitats i nous materials. La màquina i la seua influència en la renovació del disseny. L'estètica industrial.
49. Romanticisme: revivals eclèctics en l'arquitectura i l'interiorisme del segle XIX.
50. Ciutats efímeres: les exposicions universals i el seu paper en la renovació dels llenguatges artístics. Panoràmica històrica i moment actual.
51. Orient, la literatura, el paisatge i la història com a font d'inspiració en la pintura romàntica. Exemples més significatius.
52. Transformacions urbanístiques a l'Europa huitcentista. L'arquitectura de ferro i vidre. L'Amèrica del segle XIX com a exemple de mestissatge cultural. L'Escola de Chicago.
53. El realisme. Pintura. L'escultura fins a la renovació de fi de segle.

54. L'impressionisme: la força de la llum i del color. Principals autors. El postimpressionisme i la seua renovació de les fórmules de representació.
55. El modernisme: l'obra d'art total. Arquitectura i arts aplicades. Escoles i figures representatives. La renovació del vidre: Gallé, Lalique, Tiffany. El modernisme català. Gaudí.
56. Arts & Crafts. Pioners del disseny modern: entre la tradició i la innovació. El seu impacte als Estats Units.
57. El segle XX: una època de canvis. Generació i evolució de múltiples llenguatges artístics. Els mitjans de comunicació de masses i la creació artística.
58. Avantguardes arquitectòniques. Preracionalisme. Constructivisme. De Stijl. Bauhaus. Orígens, desenvolupament i conseqüències del moviment modern en l'arquitectura.
59. Avantguardes escultòriques i pictòriques: del cubisme a l'abstracció. Dadà. Surrealisme.
60. L'avantguarda del disseny: indústries vieneses. Deutscher Werkbund. Bauhaus. Repercussions en la fabricació industrial: funcionalitat, materials, estètica.
61. Arquitectura: estil internacional i nou urbanisme. Principals creadors. El disseny interior de l'espai habitable.
62. L'arquitectura efímera: antecedents històrics, festes medievals renaixentistes i barroques. Evolució dels conceptes expositius en els segles XIX i XX. Evolució de l'escenografia teatral.
63. L'evolució de l'escultura de postguerra fins als anys setanta. Noves poètiques, nous materials.
64. Expressionisme abstracte nord-americà. Action painting. El Pop Art. La seua influència en l'interiorisme, la moda, la publicitat i el disseny.
65. Tendències arquitectòniques des de la postmodernitat fins al moment actual. L'empremta tecnològica. Arquitectura bioclimàtica i sostenibilitat.
66. L'escultura i la pintura en la segona meitat del segle XX. Aportacions espanyoles.
67. Consolidació i desenvolupament del disseny industrial en la segona meitat del segle XX. Principals escoles europees.
68. La imatge com a document dels nous temps I: la fotografia. Evolució històrica: tècnica, tendències i autors. Els gèneres fotogràfics.
69. La imatge com a document dels nous temps II: el cinema. Evolució històrica: tècnica, tendències i autors. Els gèneres cinematogràfics.
70. Art i comunicació visual: el disseny gràfic. Evolució i tendències actuals. Altres llenguatges artístics: el cartell i la narració gràfica, còmics i historietes. Anàlisi de la imatge narrativa.
71. La moda i la joieria en la segona meitat del segle XX. Principals creadors i tendències. La seua relació amb altres manifestacions artístiques.
72. La ceràmica i les arts del vidre en el segle XX. Tendències, aplicacions, autors destacats.
73. Concepte de conservació i restauració. Evolució històrica de la conservació i restauració. Tendències, criteris, tractats i acords internacionals.

74. Concepte de béns culturals arqueològics. La legislació del patrimoni arqueològic en la Llei del patrimoni històric espanyol.

75. Concepte de béns culturals mobles. Els béns culturals mobles en la legislació del patrimoni històric a Espanya. Principals organismes i institucions relacionades amb la conservació i restauració.

76. Història de la conservació i restauració dels béns culturals. Materials arqueològics, escultura, pintura, document gràfic i tèxtils. Evolució i situació actual.

77. Concepte de document gràfic i de patrimoni bibliogràfic i documental. El document gràfic com a bé cultural en la legislació del patrimoni històric a Espanya.

78. Teories de l'art i metodologies d'anàlisi. Fonaments i principals representants.